

УДК 656.073

Васильєва Л.О.¹, Острогляд О.О.², Кубіч Я.С.³

¹ доц. НУ «Запорізька політехніка»

² доц. НУ «Запорізька політехніка»

³ ст. гр. Т-815м НУ «Запорізька політехніка»

НОВИЙ МИТНИЙ КОДЕКС – ШЛЯХ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО МИТНОГО ПРОСТОРУ

Гармонізація митного законодавства України з європейським митним законодавством є одним із найважливіших етапів на шляху до членства в Європейському Союзі. Українська митниця наразі проходить масштабну трансформацію в умовах війни для майбутнього приєднання до ЄС [1].

Розробка нового Митного кодексу України, що ґрунтується на стандартах ЄС, розпочалася у березні 2024 року і виконувалась у декілька етапів експертними групами, до яких увійшли представники Митної служби, Міністерства фінансів та програми ЄС, направленої на модернізацію управління фінансами в Україні [2]. Координацію роботи здійснювала організаційно-технічна команда (рис. 1).

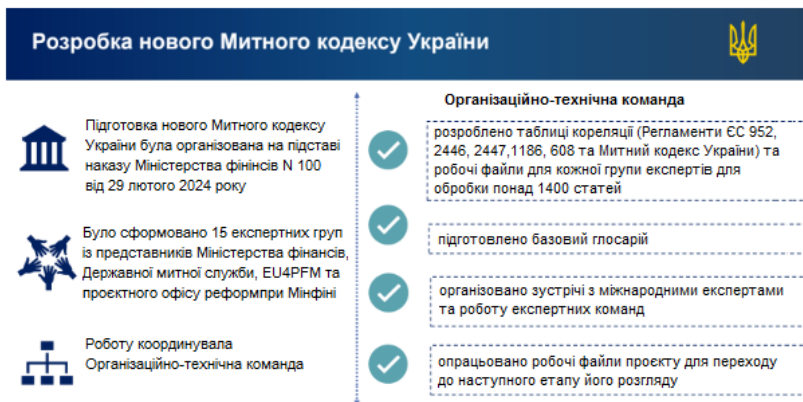

Рисунок 1 – Етапи розробки нового Митного кодексу

Впровадження європейських норм у митну систему України відбувається системно протягом тривалого часу. На сьогодні Україна досягла 91% імплементації митних зобов'язань за Угодою про асоціацію з ЄС.

А підготовку нового Митного кодексу було розпочато на підставі наказу Міністерства фінансів України у 2024 році. Для набуття членства в Європейському Союзі Україна повинна мати єдину, синхронізовану з ЄС систему декларування, процедуру проведення митного контролю та стислі терміни опрацювання митних декларацій. Адже в ЄС переважна їх кількість оформлюється протягом 5 хвилин, тоді як в Україні цей процес може тривати кілька днів [3]. Тому новий Митний кодекс направлений на покращення бізнес-клімату в Україні, спрощення роботи учасників зовнішньоекономічної діяльності та боротьби з тіньовою економікою. Прийняття нового Митного кодексу дозволить більш широко впроваджувати цифровізацію, а національні виробники при оформленні митних декларацій на кордоні отримають такі ж самі права, як і європейські компанії.

Українські компанії зможуть оптимізувати транспортно-логістичні ланцюги, завдяки однаковим підходам до застосування митних процедур.

Новий Митний кодекс – це не копіювання європейських регламентів, а запровадження норм Кодексу Митного Союзу UCC (Union Customs Code) до законодавства України [1].

Новий Митний кодекс містить 832 статті та понад 500 сторінок тексту і складається з XVII розділів (рис. 2).

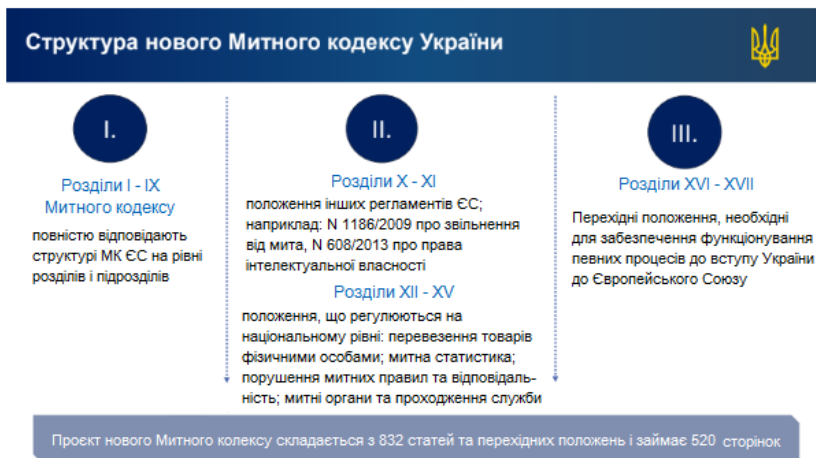

Рисунок 2 – Структура нового Митного кодексу України

Створений Митний кодекс відповідає структурі МК Європейського Союзу, положенням регламентів ЄС в митній сфері та містить перехідні положення, які необхідні для забезпечення функціонування певних процесів до вступу України до Європейського Союзу.

Планується, що протягом 2026 року проєкт має пройти обговорення в українському суспільстві і буде розглянутий Верховною Радою; на 2027 рік заплановане ухвалення Кодексу та розпочнеться поступове набрання чинності певних положень. Організаційно-технічна команда з розробки очікує, що новий Митний кодекс України повноцінно запрацює у 2028 році.

Новий Митний кодекс України, розроблений на основі Митного кодексу ЄС, створює законодавчу основу для розвитку митних IT-систем, які Україна повинна буде впровадити на момент вступу до Європейського Союзу [4], та подальшої інтеграції до європейського митного простору. Його впровадження забезпечить спрощення митних процедур шляхом розвитку електронного декларування та застосування інституту авторизованих економічних операторів, що сприятиме зниженню витрат на митні операції та прискоренню їх виконання. Це, своєю чергою, стимулюватиме експортно-імпорتنу діяльність та оптимізацію транспортно-логістичних процесів. Водночас імплементація нових правил вимагатиме адаптації бізнесу та підготовки фахівців до роботи в нових умовах. Загалом прийняття нового Митного кодексу забезпечить функціонування українських підприємств за європейськими нормами та сприятиме наближенню України до Європейського Союзу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Інститут аналітики та адвокації. Трансформація митної системи в умовах євроінтеграції : веб-сайт. URL: <https://iaa.org.ua/articles/transformacziya-mytnoyi-sistemy-v-umovah-yevrointegracziyi>
2. Logist.fm. Митне законодавство України знову змінюють : веб-сайт. URL: <https://logist.fm/publications/mitne-zakonodavstvo-ukrayini-znovu-zminyuyut>
3. Офіційний сайт Верховної Ради України. Новини комітетів. Запровадження нового Митного кодексу України – одна з умов євроінтеграції. URL: https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/265541.html
4. Державна митна служба. Офіційний сайт. Новини. URL: <https://customs.gov.ua/en/news/novini-20/>